

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

EU-kommissionens förslag till rådsbeslut och förordning om skydd för utsatta vuxna

(Ju2023/01655)

Försäkringskassan ser positivt på ett förstärkt skydd för vuxna som av olika anledningar inte kan ta tillvara sina intressen i gränsöverskridande situationer och konstaterar att de förslag som lämnas skulle kunna komma att förenkla Försäkringskassans hantering i socialförsäkringsärenden som avser dessa utsatta vuxna.

I Försäkringskassans handläggning av socialförsäkringsärenden är det viktigt att myndigheten på ett tidigt stadium samt på ett så snabbt och effektivt sätt som möjligt får information om det för en enskild finns ett ställföreträdarskap fastställt i utlandet och, om så är fallet, omfattningen av det. I annat fall kan det komma att påverka handläggningstiden i det enskilda socialförsäkringsärendet. Försäkringskassan noterar i detta sammanhang att det av de handlingar som remitterats inte framgår närmare på vilket sätt som det är avsett att myndigheten kommer att få tillgång till information om att det för en enskild finns ett ställföreträdarskap fastställt i utlandet och i så fall omfattningen av det. Bland annat är det för Försäkringskassan oklart om det i förhållande till andra medlemsstater inom EU kommer att ske genom att myndigheten får tillgång till det sammanlänkade registersystem med information om befintliga ställföreträdarskap som föreslås införas.

Försäkringskassan noterar att det för närvarande är oklart vilken svensk myndighet som kommer att utses till centralmyndighet. Det konstateras dock att det för den myndighet som utses kommer att få konsekvenser som kommer att behöva utredas närmare. I det fortsatta arbetet med förslagen bör också bestämmelserna om utbyte av information mellan myndigheter i olika fördragsslutande stater respektive medlemsstater analyseras särskilt, både i förhållande till de bestämmelser om sekretess mellan myndigheter som finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och de bestämmelser om skydd för enskildas personuppgifter som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Försäkringskassan noterar även att det kommer att behövas kompletterande regler i nationell rätt om de europeiska ställföreträdarintygen, bland annat i fråga om ärendehandläggning och överklagandeprocess.

Försäkringskassan anser att Sverige bör utnyttja möjligheten till reservation mot franska som språk för meddelanden från andra fördragsslutande stater (artiklarna 51.2 och 56 i 2000 års Haagkonvention, se även SOU 2015:74 s. 36). Detta då meddelanden till myndigheten på franska skulle behöva översättas och således medföra merarbete, kostnader och tidsutdräkt i handläggningen.

Försäkringskassan har inte några synpunkter på förslagen i övrigt.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Marie Axelsson i närvaro av avdelningschef Leif Höök, avdelningschef Vivianne Yllenius och rättslig expert Susanne Hansson, den senare som föredragande.

Marie Axelsson

Susanne Hansson